

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-1395/2025-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Marijanu Glavašu, u pravnoj stvari tužiteljice Katarine Horbec (OIB: 12248384978) iz Velike Gorice, Ivana Mažuranića 14, koju zastupa punomoćnik Igor Metelko, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika Erste&Steiermärkische Bank d.d. (OIB: 23057039320), Rijeka, Jadranski trg 3A, kojega zastupa punomoćnik Damir Metelko, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević & Partneri d.o.o., Zagreb, radi utvrđenja ništetnosti, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave 1. lipnja 2026. u prisutnosti tužiteljice i njezinog punomoćnika, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, 12. lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se da je ništava odredba Ugovora o kreditu broj 5102569838 od 16. kolovoza 2005. sklopljenog između tužiteljice i tuženika, a koja u čl. 10. glasi: NAKNADA: "Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 02,500 % (dva cijelih pedeset posto) naknade na iznos kredita, odnosno minimalno 200,00 HRK (dvjestoHRK), obračunate s datumom Ugovora. Korisnik kredita suglasan je da se obračunati iznos naknade naplati prilikom isplate plasmana."

II Nalaže se tuženiku Erste&Steiermärkische Bank d.d. naknaditi tužiteljici Katarini Horbec troškove parničnog postupka u iznosu od 981,18 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 12. lipnja 2026. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve to u roku od 15 dana.

III Odbija se zahtjev tuženika za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi i tijekom postupka navodi da je u svojstvu korisnice kredita 16.8.2005. s tuženikom sklopila Ugovor o kreditu br. 5102569838 kojim joj je tuženik odobrio kredit u kunsjoj protuvrijednosti od 23.500,00 CHF, obračunat po srednjem tečaju tuženika za CHF na dan korištenja kredita. Odredbom čl. 10. Ugovora tuženik je obvezao tužiteljicu na plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 2,50 % od iznosa kredita. O samoj ugovornoj odredbi o visini naknade za obradu zahtjeva,

ugovorne strane nisu pojedinačno pregovarale u smislu da je tuženik tužiteljici prethodno, a niti naknadno, jasno i nedvosmisleno predočio strukturu navedenih troškova obrade kreditnog zahtjeva tj. od čega se isti sastoje, koje su sve radnje izvršene u obradi zahtjeva, niti zašto baš u naplaćenom iznosu. Predmetna odredba u potpunosti odgovara pojmu nepoštene ugovorne odredbe kako je definirana tadašnjim Zakonom o zaštiti potrošača, a s obzirom da se radi o odredbi koja je unaprijed formulirana u tipskom, standardiziranom obrascu ugovora kojeg je sastavio tuženik kao jača ugovorna strana te o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljicom. Tužiteljica nije mogla niti utjecati na sadržaj sporne odredbe koja je u konačnici prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača – tužiteljice. Isto tako, tuženik je tužiteljici odobrio jedan iznos kredita, a faktično joj isplatio drugi iznos umanjjen za troškove obrade kredita, odnosno naplaćivao joj je kamatu na cjelokupni iznos kredita s uračunatom naknadom, čime je dodatno prouzrokovao neravnotežu između trgovca i potrošača. Slijedom svega toga, tužiteljica u konačnici predlaže donijeti presudu kojom će se utvrditi ništetnost (pravilno ništavost) gore spomenute odredbe uz naknadu troškova postupka.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu i kasnije u cijelosti osporava osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva. Ističe da tužiteljica nije dokazala svojstvo potrošača koje se ne predmnijeva, a nastavno navodi da odredba o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva nije nepoštena i posljedično ništetna. Naknada za obradu kredita valjana je ugovorena, a ista nije bila protivna tada pozitivnim propisima i predstavljala je redoviti trošak kreditiranja uobičajen u poslovanju financijskih institucija. Naznačena ugovorna odredba bila je jasna, lako uočljiva i razumljiva zbog čega nije niti dopušteno ispitivati njezinu poštenost, a sve i da se to može činiti tužiteljica ničim ne dokazuje da je takva odredba prouzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Tužiteljica je u konkretnom slučaju o naplati naknade prethodno bila informirana putem općih akata tuženika, promotivnih materijala i njegovih službenika, kao i njezinoj visini, a ista naknada ekvivalentna je izvršenim uslugama tuženika kod obrade kredita (operativni troškovi, materijalni troškovi, troškovi trećih strana i povezani regulatorni troškovi). Predlaže odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka.

3. U provedenom postupku sud je izvršio uvid u dopis tuženika od 1.3.2021., Ugovor o kreditu br. 5102569838 od 16.8.2005., promet po kreditu, početni otplatni plan, tuženikov Obračun naknade za bankarske usluge od 16.8.2005., izvadak iz Odluke tuženika o visini kamatnih stopa i naknada Sektora građanstva za fizičke osobe, prikaz procesa obrade kredita, promotivni letak tuženika, saslušana je tužiteljica.

4. Svi provedeni dokazi ocijenjeni su sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91., 91/92., 112/99., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22. i 155/23 - dalje: ZPP).

5. Tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Između stranaka nije sporno da su tužiteljica i tuženik 16.8.2005. sklopili Ugovor o kreditu br. 5102569838, a kojim je tuženik kao banka odobrio tužiteljici kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 23.500,00 CHF obračunato po srednjem tečaju tuženika na dan puštanja kredita u tečaj, uz rok otplate kredita od 168 mjeseci u

mjesečnim anuitetima. Kredit je bio ugovoren kao gotovinski uz hipoteku, a u dijelu odredbe čl. 10. Ugovora pod nazivom "Naknada" ugovoreno je da je za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita – ovdje tužiteljica dužan prije korištenja kredita platiti 2,50 % naknade na iznos kredita, odnosno minimalno 200,00 kn, obračunate s datumom Ugovora, s time da je korisnik kredita – tužiteljica dala suglasnost da se obračunati iznos naknade naplati prilikom isplate plasmana.

8. Nadalje, nije sporno da je 16.8.2005. tuženik dosta tužiteljici obračunao i naplatio spomenutu naknadu za obradu kredita u iznosu od tadašnjih 2.771,53 kn, a što sada predstavlja iznos od 367,85 EUR. Između stranaka svakako je ostalo sporno da li je predmetna ugovorna odredba kojom je tuženik ovlašten naplatiti naknadu za obradu kredita ništava.

9. Prema odredbi čl. 81. st. 1. u vrijeme sklapanja Ugovora važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", br. 96/03. – dalje: ZZP) ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. U odredbi st. 2. istoga članka navedeno je kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Sukladno odredbi st. 4. tog članka ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

10. Iz predmetnog Ugovora razvidno je da se radilo o potrošačkom ugovoru i to unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru tuženika na koji tužiteljica nije imala utjecaj, a što je u svom iskazu koji sud prihvaća kao iskren i uvjerljiv dodatno potvrdila i sama tužiteljica. S obzirom na navedeno, a u skladu s gore citiranim odredbama ZZP-a, na tuženiku je u ovom postupku bio teret dokazivanja da se o spornoj ugovornoj odredbi o naplati naknade za obradu kredita pojedinačno pregovaralo, a što tuženik ovdje ničim ne dokazuje. Tako tuženik npr. ne dokazuje da su stranke prije i u vrijeme sklapanja Ugovora pojedinačno pregovarale i utvrdile egzaktnu parametre i način obračuna sporne naknade kojim bi tužiteljici bilo valjano obrazloženo što ugovorena naknada obuhvaća i zašto se naplaćuje, što sve pak ukazuje da je tuženik prema svom vlastitom nahođenju odredio visinu naknade i nametnuo je tužiteljici, pa stoga takva odredba nije razumljiva te nedvojbeno dovodi do zaključka da je u konkretnom slučaju visina naknade isključivo ovisila o odluci jedne ugovorne strane – ovdje tuženika. Tužiteljici su u ugovoru morali biti određeno predočeni i objašnjeni razlozi i pojedinosti mehanizma obračuna naknade kako bi na temelju određenih i razumljivih kriterija mogla predvidjeti sve potencijalne ekonomske posljedice koje iz te odredbe mogu proizaći, pa kako je ta odredba Ugovora o zaračunavanju naknade u konačnici ovisila isključivo o odluci jedne ugovorne strane - tuženika, bez da su određeno i razumljivo navedeni uvjeti obračuna, to je predstavljalo odredbu koja je uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice jer je nastala situacija da je tuženik, kao vjerovnik, jednostrano odredio i nametnuo obvezu tužiteljici koju isti nije mogla valjano predvidjeti, na nju utjecati niti provjeriti njezinu visinu zbog nedostatka potrebnih jasnih i razumljivih kriterija, što je sve u suprotnosti s načelom savjesnosti i poštenja. Iz tih razloga sporna odredba iz točke 10. Ugovora ukazuje se nepoštenom i stoga ništavom u smislu odredbe čl. 87. ZZP-a u svezi odredaba čl. 103.

i čl. 105. tada važećeg Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91., 73/91., 3/94., 7/96., 112/99. i 88/01. - dalje: ZOO).

11. Slijedom svega prethodno izloženoga, valjalo je takav tužbeni zahtjev za utvrđenje u cijelosti prihvatiti i odlučiti kao pod toč. I. izreke presude.

12. Tuženik svojim navodima nije uspio osporiti osnovanost zahtjeva tužiteljice. Za ovaj sud nije sporno da općenito odredba o naknadi za obradu kredita nije ništava, međutim to ne isključuje njezinu eventualnu ništavost ukoliko se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo te je uzrokovala neravnotežu između potrošača i trgovca kao što je i utvrđeno u ovom konkretnom slučaju. Tijekom ovog postupka tuženik nije niti pokušao detaljno obrazložiti strukturu stvarnih troškova koji bi navodno bili obuhvaćeni i podmireni spornom naknadom, kao i njihovu visinu, dok samo paušalno navodi da su istom podmireni operativni troškovi (trošak rada zaposlenika banke), materijalni troškovi (cijene uredskog materijala, informatičke opreme, trošak energenata, trošak razmjene podataka s trećim osobama), troškovi trećih strana koji sudjeluju u realizaciji usluge (npr. trošak poštarine) te povezani regulatorni troškovi (npr. za rad djelatnika svih službi, savjetovanje klijenta, izrada ponude za kredit, provjera i unos podataka iz zahtjeva za kredit, obrada zahtjeva, odobravanje kredita i sl.). Međutim, sam način određivanja naknade u postotnom, a ne nominalnom iznosu jasno ukazuje da se ugovorena i obračunata naknada ne može dovoditi u vezu s tuženikovim stvarnim troškovima sklapanja ugovora (nejasno je zašto bi sami po sebi ti troškovi bili viši ukoliko je iznos kredita viši). Okolnost da je naknada za obradu kredita prethodno bila predviđena i navedena u tuženikovim općim aktima i promotivnim materijalima ovdje nije odlučna, a s obzirom da tužiteljica nesporno nije imala nikakav utjecaj na sadržaj istih. Sporna odredba o naknadi za obradu kredita svakako ne predstavlja bitan sastojak ugovora o kreditu kako je isti određen odredbom čl. 1065. ZOO-a, dakle ne radi se o predmetu ugovora i cijeni u smislu odredbe čl. 84. ZZP-a kada ne bi bilo dopušteno ocjenjivati poštenost takve odredbe. Na ništavost sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba (čl. 109. st. 1. ZOO-a), a što tužiteljica kao jedna od ugovornih strana svakako jest pa stoga njezin pravni interes ovdje nedvojbeno postoji. Prema odredbi čl. 3. t. 1. ZZP-a potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhu koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Iz takve zakonske definicije pojma potrošača razvidno je da je prilikom ocjene predstavlja li određeni pravni posao potrošački ugovor bitan samo objektivni funkcionalni kriterij, dakle sklapa li fizička osoba konkretni ugovor radi obavljanja osobnih-privatnih potreba ili u okviru i u svrhu svoje profesionalne ili poduzetničke djelatnosti. Iz Ugovora o kreditu razvidno je da je isti sklopljen kao gotovinski te je u istom tužiteljica nastupala kao fizička osoba, što bi sve ukazivalo da se radilo o potrošačkom ugovoru, dakle na tuženiku je bio teret dokazivanja suprotnog što u ovom postupku prema nalazu suda nije uspio učiniti. Tako i iz iskaza tužiteljice proizlazi da je sredstvima kredita ugradila plinsko grijanje u kuću u kojoj stanuje, dakle za potrebe stanovanja tj. osobne privatne potrebe.

13. Trošak tužiteljice odnosi se na trošak zastupanja iste po punomoćniku odvjetniku i to: za sastav tužbe – 100 bodova (Tbr. 7. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika /„Narodne novine“, br. 138/23. - dalje Tarifa/), za zastupanje na ročištima 14.1.2026. i 1.6.2026. – 2 x 100 bodova = 200 bodova (Tbr. 9. t. 1. u svezi Tbr. 7. t. 1. Tarife) te za pristup na ročište za objavu ove presude – 50 bodova (Tbr. 9.

t. 3. u svezi Tbr. 7. t. 1. Tarife), sve prema vrijednosti predmeta spora od 1.328,00 EUR, što ukupno čini 350 bodova koji primjenom Tbr. 54. Tarife daju iznos od 700,00 EUR. Tužiteljici je priznat i trošak PDV-a na troškove zastupanja u iznosu od 175,00 EUR, kao i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 53,09 EUR i ovu presudu u istom iznosu sve sukladno Zakonu o sudskim pristojbama ("Narodne novine", br. 118/18. i 51/23.) i Uredbi o Tarifi sudskih pristojbi ("Narodne novine", br. 37/23.), što sveukupno čini trošak tužiteljice u iznosu od 981,18 EUR.

14. Kako je tužiteljica u cijelosti uspjela u parnici, valjalo je primjenom odredbe čl. 154. st. 1. ZPP-a naložiti tuženiku naknaditi troškove tužiteljici u cijelosti, odnosno odbiti zahtjev tuženika za naknadu troškova.

16. Odluka o zateznim kamatama na trošak parničnog postupka tužiteljice temelji se na odredbi čl. 151. st. 3. ZPP-a, a ista teče od dana donošenja ove presude do isplate po stopi određenoj odredbom čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22. i 155/23.).

U Zagrebu 12. lipnja 2026.

SUDAC:
MARIJAN GLAVAŠ

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranke mogu podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave iste. Žalba se podnosi putem ovog suda na županijski sud.

DNA:

- 1. pun. tužiteljice
- 2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-30889-4d241**

Kontrolni broj: **0d0c2-a8902-c8a2d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.